

Komentarz Związku Przedsiębiorców i Pracodawców w sprawie nowych przepisów dotyczących przewozu osób

Przepisy ustanawiające ramy prawne dla funkcjonowania pośredników przy przewozie osób teoretycznie obowiązują już od 1 stycznia 2020 roku. Teoretycznie, ponieważ wciąż brak jest kluczowych z punktu widzenia ich realizacji przepisów wykonawczych. Wyrażamy głębokie zdumienie, że po przeprowadzeniu bardzo rozsądnej reformy stanowiącej efekt wielomiesięcznych prac i dialogu między Ministerstwem Infrastruktury a stroną społeczną, prawodawca nie zdołał w odpowiednim czasie przygotować stosownych rozporządzeń. Rezultatem tych opóźnień jest niemożliwy do zaakceptowania brak pewności prawnej – zarówno po stronie platform i kierowców, jak i pasażerów.

Ustawa z 16 maja 2019 roku o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw w istotnym stopniu zmieniła warunki funkcjonowania dużej części podmiotów na rynku przewozu osób. Brzmienie przepisów zmieniało się na poszczególnych etapach trwających dwa lata prac, jednak ostatecznie przyjęte podejście było bardzo rozsądnym kompromisem – zmniejszono poziom restrykcyjności regulacji dotyczących rynku taksówkarskiego (choćby poprzez zlikwidowanie egzaminów z topografii miasta), dostosowano przepisy do wymogów współczesności (wprowadzenie możliwości rozliczania opłat za przejazdy z wykorzystaniem aplikacji mobilnej, niekoniecznie taksometru) oraz uregulowano działalność platform świadczących usługi pośrednictwa przy przewozie osób, na przykład przez zobowiązanie ich do uzyskania osobnej licencji, czy też prowadzenia pośrednictwa wyłącznie na rzecz przedsiębiorców posiadających licencję na przewóz osób.

Wiele kwestii technicznych, takich jak wzór licencji na wykonywanie pośrednictwa przy przewozie osób, a także standardy i wymagania dotyczące kas fiskalnych mających postać oprogramowania, czy aplikacji mobilnej służącej do rozliczania opłaty za przewóz osób, nie zostało uregulowanych bezpośrednio w ustawie – wprowadzono w tym zakresie delegacje do wydania rozporządzeń przez poszczególnych ministrów. O ile rezultat procesu legislacyjnego dotyczącego nowelizacji ustawy o transporcie drogowym

możemy ocenić jak najbardziej pozytywnie, o tyle prawodawca nie zdał egzaminu, jeśli chodzi o wydanie do niej aktów wykonawczych. Dla przykładu – rozporządzenie Ministra Infrastruktury zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, eliminujące wymóg wyposażania taksówek w taksometry, zostało ogłoszone 31 grudnia 2019 roku, czyli dokładnie dzień przed wejściem w życie nowelizacji ustawy o transporcie drogowym, która w części zmieniającej ustawę Prawo o ruchu drogowym uwzględniła możliwość stosowania w taksówkach aplikacji mobilnej zamiast taksometru. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wzorów zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i wzorów licencji na wykonywanie transportu drogowego oraz wypisów z tych dokumentów, zawierające wzór licencji na wykonywanie pośrednictwa przy przewozie osób, zostało ogłoszone dopiero 10 grudnia 2019 roku. W tym akurat przypadku problem jest jednak mniejszy, bo zgodnie z ustawą z 16 maja 2019 roku, pośrednicy mają trzy miesiące na uzyskanie stosownej licencji. Prawdziwy kłopot dotyczy jednak rozporządzeń, które powinien wydać Minister Finansów oraz Minister Cyfryzacji, tj. poświęconych kasom fiskalnym mającym postać oprogramowania oraz aplikacji mobilnej służącej do rozliczania opłaty za przewóz osób. Te przepisy bowiem nie zostały jeszcze w ogóle ogłoszone, a mają kluczowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa przy przewozie osób. Nie ulega wątpliwości, że jedną z ważniejszych zmian wprowadzonych w ramach nowelizacji ustawy o transporcie drogowym, była właśnie zmiana umożliwiająca rozliczanie opłat za przejazd z wykorzystaniem aplikacji mobilnej.

Jednym z celów przedmiotowej nowelizacji było uporządkowanie rynku przewozu osób w Polsce. Niestety, skutek braku stosownych rozporządzeń jest wprost odwrotny – sytuacja ta generuje chaos i ogromne poczucie niepewności co do sytuacji prawnej przedsiębiorców działających na rynku przewozu osób. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców konsekwentnie wspierał zmiany legislacyjne ukierunkowane na zmodernizowanie regulacji dotyczących rynku przewozu osób w Polsce. Uważamy, że ustawa będąca efektem wielomiesięcznych prac to dobry akt, który spełnia swoją rolę. Fatalnie byłoby, gdyby wysiłki te poszły na marne tylko i wyłącznie przez opieszałość w przygotowaniu odpowiednich przepisów wykonawczych. Apelujemy wobec tego do Ministra Cyfryzacji i Ministra Finansów o jak najpilniejsze opublikowanie stosownych rozporządzeń.